

בס"ד. ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א ערב יום הכיפורים ה'תשנ"ב.
— לאחרי תפלת מנחה —

בלתי מוגה

א. "פותחין בברכה"¹ – כהפס"ד בתורה בנוגע לכל ענין, בכל מעמד ומצב, בכל זמן ובכל מקום ע"ד הרגיל, ועאכו"כ כשישנה הוספה² בהענין, בהזמן ובהמקום באופן בלתי רגיל – כבנדו"ד, שנמצאים בזמן מיוחד, ערב יוה"כ"פ, ובמקום מיוחד, בית כנסת (בית תפלה) ובית מדרש (בית תורה) ובית מעשים טובים של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו – אזי ניתוסף ביתר שאת וביתר עוז ההכרח והפס"ד שהפתיחה צריכה להיות בברכה דוקא (מצד אותו טעם, וביתר שאת וביתר עוז).

ב. ובפרטיות יותר – בנוגע למעלת הזמן:

לכל לראש – המעלה של כללות ה"עשרה ימים שבין ראש השנה ליום הכיפורים".

ובהקדם הדיוק בלשון חז"ל³ "עשרה ימים שבין ר"ה ליוה"כ"פ" – דלכאורה, "בין ר"ה ליוה"כ"פ" יש רק שבעה ימים? – שמאמר זה גופא ("עשרה ימים שבין ר"ה ליוה"כ"פ") הוא סג"ד בתורה שבע"פ שיש בכחו לשנות את המציאות⁴, כך, שבמקום השבעה ימים שבין ר"ה ליוה"כ"פ (שישנם בלאה"כ), נעשית הוספה, והוספה שנעשית לעיקר – "עשרה ימים שבין ר"ה ליוה"כ"פ".

והענין בזה⁵:

עשרת הימים מהווים תקופה אחת שלימה שהתחלתה בר"ה וסיומה ביוה"כ"פ, ולא עוד אלא שגם כל א' מעשרת הימים התחלתו בהענין דר"ה וסיומו בהענין דיוה"כ"פ.

בסופן" (ספר יצירה פ"א מ"ז), שענין זה (שהוא כלל בכל עניני תיקון וקדושה) הוא בנוגע לגובה ועומק, ולא בנוגע לאורך ורחב.

(3) ר"ה יא, א. וש"נ.

(4) ראה ירושלמי כתובות פ"א ה"ב. וש"נ.

(5) ראה גם לקו"ש חכ"ט ע' 203 ואילך. וש"נ.

(1) ע"פ פתיחת אגרת הראשונה באגה"ק שבתיא. וראה לקו"ש חכ"ד ע' 461 בהערה. וש"נ.

(2) ובפרטיות יותר – הוספה באורך ורחב גובה ועומק, שנמנים לפעמים בתור ד' ענינים, ולפעמים בתור ג' ענינים, כיון שגובה ועומק נחשבים לענין א', להיותם באופן ד"נעוץ סופן בתחלתן ותחלתן

וההסברה בזה – ע"פ הידוע שראש השנה נקרא "ראש", להיותו כמו הראש שבו נכלל חיות כל הגוף. וכן יוהכ"פ ש"נק' ג"כ ראש השנה בכתוב⁶ והוא בחי' נשמה ופנימיות⁷ (כמבואר בלקו"ת⁸ מכתבי האריז"ל⁸). ואם ביחס לכל השנה כולה נחשבים ר"ה ויוהכ"פ ל"ראש", הרי עאכו"כ שנחשבים ל"ראש" ביחס לעשרת הימים עצמם, כמו במשל ה"ראש", שאם הוא המנהיג ("ער האָט וואָס צו זאָגן") בנוגע לכל חלקי הגוף, הרי עאכו"כ שהוא המנהיג ("ער האָט וואָס צו זאָגן") בנוגע לחלקי ה"ראש" גופא.

וכיון שר"ה ויוהכ"פ נחשבים ל"ראש" ביחס לעשרת הימים עצמם, נמצא, שבכל עשרת הימים ישנו ענינם המיוחד של ר"ה ויוהכ"פ, היינו, לא רק שיש בהם ענינם של ר"ה ויוהכ"פ כפי שהם חלק מכללות התקופה דעשרת הימים, אלא יש בהם גם ענינם המיוחד של ר"ה ויוהכ"פ שלמעלה מעשרת הימים.

ג. ובעשרת הימים גופא הולך וניתוסף בעילוי אחר עילוי – כהכלל בכל עניני קדושה "מעלין בקודש"⁹, ועאכו"כ בקדושה נעלית ביותר שהיא בבחינת "ראש" לכל עניני קדושה שבכל השנה, כמו קדושת המועדים, חג הסוכות, חג הפסח וחג השבועות, שנכללים בראש השנה – הרי בודאי שהעלי' בקודש היא (לא רק מיום ליום, אלא גם) מרגע לרגע.

ובפרט לאחר ששכבר עברו רוב עשרת ימי תשובה, ולא רק רוב סתם, אלא גם רובו ככולו, עד ליום התשיעי דעשרת הימים.

ויתירה מזה, שיום התשיעי שייך גם ליום העשירי, כפי שהדבר מתבטא בהנהגה בנוגע לענינים גשמיים¹⁰, אכילה ושת' – שהאכילה ושת' דיום התשיעי פועלת גם את הפעולה דיום העשירי, כמארז"ל¹¹ "כל האוכל ושותה בתשיעי ("כפי שיעור ב' ימים"¹²) מעלה עליו הכתוב כאילו התענה תשיעי ועשירי".

וביום התשיעי גופא עומדים כבר קרוב לסימו – בשעה כזו שיכולים לקיים את הציווי להוסיף מיום התשיעי על יום העשירי (הוספה שתלוי ברצונו של כאו"א)¹³.

מענינים ורחניים, ובודאי לא למענינים הכי רחניים, כמו הענין דעשירי בתשרי.

(11) יומא פא, ב. וש"ג.

(12) פע"ח שער יוהכ"פ פ"א. סידור אדה"ז

לאחרי סדר כפרות.

(13) יומא שם. שו"ע אדה"ז או"ח ר"ס תרח.

(6) יחזקאל מ, א. וראה תוד"ה ואת – נדרים

כג, ב. רא"ש סוף יומא.

(7) דרושי ר"ה נח, א.

(8) פע"ח שער ר"ה ספ"א.

(9) ברכות כח, א. וש"ג.

(10) ובמילא, אין צורך להביא ראיות והוכחות

ד. והנה, גם כשנמצאים בתשיעי בתשרי במעמד ומצב נעלה ביותר (לאחרי שעברו כדבעי בכל הפרטים ב' הימים דר"ה, וכן הימים שלאח"ז עד קרוב לסיומו של יום התשיעי בתשרי), פועלים בנ"י שינוי המציאות (כדלקמן) בכח התורה, כפתגם הרס"ג¹⁴ "אין אומתנו אומה¹⁵ אלא בתורתה", שבכח התורה לשנות את מציאות העולם.

ובהקדמה – שהצורך בשינוי המציאות ע"י התורה הוא גם (ואדרבה – עוד יותר) בנוגע למציאות חזקה דקדושה, כשם שגם אצל צדיקים גמורים צ"ל העילוי היותר גדול דבעלי-תשובה¹⁶, ובלשון הרס"ג¹⁷ ש"עיקר בריאת האדם .. לשבר מדות .. הטבעיות שלו", או "לשנות טבעיות מדותיו"¹⁸ (כב' הנוסחאות שבזה¹⁹).

ובנוגע לענינו:

לאחרי כל המעלות שמגיעים אליהם בעמדנו קרוב לסיומו של תשיעי בתשרי – נמצאים עדיין במעמד ומצב של גלות, ובמילא, יש צורך והכרח לשנות את המציאות ולפעול תיכף ומיד את המעמד ומצב של הגאולה האמיתית והשלימה, שאז תהי' השלימות ד"עשירי" – "העשירי יהי' קודש"²⁰ – בכל העולם כולו, לא מבעי אצל בנ"י, בנוגע לעשר כחות הנפש (כפי שמתלכשים במחשבה דיבור ומעשה), דמאי קמ"ל, אלא גם בחלקם בעולם ובכל העולם, גם אצל אינם-יהודים, וגם במין החי, צומח ואפילו דומם (כדאייתא במדרשי חז"ל²¹ ש"לעתיד לבוא .. האבן זועקת .. שנאמר²² כי אבן מקיר תזעק"²³).

ושינוי המציאות (מגלות לגאולה) נעשה בכח התורה – הכרזת והודעת נשיא דורנו שע"פ פס"ד התורה כבר "כלו כל הקיצין"²⁴, ויתירה מזה, שגם הענין ד"עמדו הכן כולכם"²⁵ ישנו כבר, ובשלימותו,

הקשורה עם שמחה, ע"ד דמעות של שמחה רדבי עקיבא בלמדו שיר השירים (ראה מהנ"ע וירא צח, ב. ט"ז אור"ח סרפ"ח סק"ב), מצד גודל מעלת סודות התורה עד כדי כך שאפילו מוחו של רבי עקיבא – ש"כולהו אליבא דרבי עקיבא" (סנהדרין פו, רע"א) – לא הי' יכול להכילם.

ולהעיר מהשייכות של רבי עקיבא ליוהכ"פ – להיותו א' מעשרה הורגי מלכות (ש"אין אדם יכול לעמוד במחיצתן" (פסחים נ, א. וש"נ)) שמזכירים בפיוטים דיוהכ"פ. – ויה"ר שעוד בתשיעי בתשרי יקויים אצל כל א' מהצדיקים וגדולי ישראל הנ"ל (וגם אצל כל בנ"י – "ועמך כולם צדיקים") היעוד "הקיצו ורוננו שוכני עפר" (ישעי' כו, יט).

(24) סנהדרין צז, ב.
(25) ראה אגרות-קודש אדמו"ר מהרי"צ ח"ד ריש ע' רעט. "היום יום" טו טבת. ובכ"מ.

(14) אמות ודעות מאמר שלישי פ"ז.
(15) וע"ד לשון המדרש שהובא בטור ריש הלכות ר"ה (אור"ח סו"ס תקפ"א): "איזו אומה כאומה זו כו".

(16) ראה ברכות לד, ב. רמב"ם הל' תשובה פ"ז ה"ד.

(17) הובא בכש"ט סכ"ד.
(18) לקו"ד ח"א נז, א.

(19) ראה "התמים" ח"ג ע' סו ואילך. אגרות-קודש אדמו"ר מהרי"צ ח"ג ע' תנח.

(20) בתוקותי כו, לב. וראה הנסמן בלקו"ש ח"ו ס"ע 290.

(21) מדרש תהלים סוף מזמור עג.
(22) חבוקק ב, יא.

(23) ולא רק "זעקה" הקשורה עם שלילת ענין בלתי-רצוי (כבמדרש שם), אלא גם "זעקה"

– לאחרי כל הענינים שפעלו במשך כל השנים עד עתה, כולל ובמיוחד לאחרי שזכו ללמוד ולהפיץ פנימיות התורה בכלל, ובפרט פנימיות התורה דכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שעל ידו נעשה לימוד פנימיות התורה באופן של הוספה, כמרומו בשמו הראשון (יוסף), ובאופן של שמחה (ועד לאופן שהוא מעין ודוגמת "ימלא" 26 שחוק פיננו ולשוננו רנה" 27), כמרומו בשמו השני (יצחק) –

כך, שעתה לא זקוקים לענין של נס (נס גלוי, ואפילו לא נס נסתר), אלא גם בדרך הטבע באה הגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש.

ה. וכיון שכן, נעשה שינוי המציאות ע"פ תורה גם בנוגע לאופן ההנהגה דיום העשירי בהמשך ליום התשיעי – שהאכילה ושתי' דיום התשיעי ("כל האוכל ושותה בתשיעי") נמשכת גם ביום העשירי:

ובהקדמה – שבנוגע לקטנים ("כי נער ישראל ואוהבהו" 28) יש שקו"ט אם ובאיזה אופן מותר להם להתענות, מפני הסכנה שבדבר²⁹, ולא עוד אלא שגם בנוגע לגדולים ישנה מציאות של דחיית התענית ע"פ ציווי התורה בגלל פיקוח נפש שדוחה כל התורה כולה³⁰.

[ולהעיר, שגם כאשר דוחים דין בתורה בשביל פקו"נ, הרי, נוסף לכך שדחי' זו היא חד-פעמית, בבחינת "לרגע קטן עזבתיך" 31, ותכליתה בשביל קיום דין זה בתורה ריבוי פעמים, כלשון חז"ל³² "אמרה תורה חלל עליו שבת אחת כדי שישמור שבתות הרבה", הנה עוד זאת, שגם הדחי' כשלעצמה אינה באופן שדוחים (דחי' אמיתית) את התורה, אלא אדרבה, שהתורה מתעלה לדרגא נעלית יותר – שבזכותה נשאר יהודי בחיים!].

ובנוגע לעניננו: בודאי שלא יצטרכו ח"ו להגיע למצב כזה³³, ויוכלו להשלים את התענית כפשוטו מתוך בריאות נכונה³⁴, אלא, שכיון שיבוא משיח צדקנו תיכף ומיד, הרי, ע"פ פס"ד התורה לא יצטרכו להתענות ביוהכ"פ:

ע' 20.
 (29) ראה רמב"ם הל' שביתת עשור ספ"ב. שו"ע אדה"ז או"ח סתר"ז.
 (30) ראה יומא פב, א. שו"ע אדה"ז או"ח סתר"ז-דח.
 (31) ישעי' נד, ז.
 (32) יומא פה, ב. וש"י.
 (33) ובפרט שכבר נכתבו ונחתמו לאלתר בספר החיים, ולא רק חיים סתם, אלא גם "חיים טובים", ועד להשלימות דחיים טובים – חיים נצחיים.
 (34) ובפרט שבתשיעי בתשרי נמשכת תוספת בריאות כו'.

(26) ואף ש"אסור לאדם שימלא שחוק פיו בעולם הזה, שנאמר אז ימלא שחוק פיננו", לעתיד לבוא דוקא (ברכות לא, א), הרי, בסוגיא זו עצמה ישנו פס"ד ממעשה בפועל (ישש בו תוקף גדול יותר מפס"ד סתם (ראה לקמן הערה 37)) של אמורא ש"בדח טובא", וכששאלוהו היתכן, השיב, "אנא תפילין מנחנא", שמזה מוכן שקיום מצוה יכול וצריך להיות מתוך שמחה גדולה, "בדח טובא", ועי"ז גופא ממהרים ומזרזים עוד יותר את קיום היעוד "או ימלא שחוק פיננו".
 (27) תהלים קכו, ב.
 (28) הושע יא, א. וראה הנסמן בלקו"ש חכ"א

בנוגע לחנוכת בית המקדש הראשון איתא בגמרא³⁵ ש"אותה שנה לא עשו ישראל את יום הכפורים (לפי ששבעה ימים שלפני סוכות עשו כל יום שמחה ומשתה)³⁶, והיו דואגים כו' יצתה בת קול ואמרה להם כולכם מזומנין לחיי העולם הבא" – פס"ד בתורה מ"הלכה למעשה"³⁷.

ומזה מובן גם (ובמכ"ש וק"ו) בנוגע לחנוכת ביהמ"ק השלישי, "מקדש אדני כוננו ידיך"³⁸, שכאשר תהי' התחלתה תיכף ומיד ממש, לפני כניסת יום הכפורים – לא יתענו ביוהכ"פ, ואדרבה, יעשו שמחה ומשתה, סעודה בלחם ודגים ובשר ויין, כלשון הכתוב³⁹ (בנוגע לר"ה) "אכלו משמנים ושתו ממתקים ושלחו מנות לאין נכון לו"⁴⁰ כי קדוש היום לאדוננו⁴¹, ועד לסעודה דלעתיד לבוא – לוייתן ושור הבר ויין המשומר⁴² – שהיא סעודה גשמית כפשוטה (הכפס"ד בתורת החסידות)⁴³.

ואז יהי' גם הענין ד"יום רצון לה'" (שאומרים בהפטרות יוהכ"פ)⁴⁴ – לא באופן של עינוי, אלא באופן נעלה יותר⁴⁵ – מתוך שמחה הכי גדולה, למעלה ממדידה והגבלה, "עד דלא ידע"⁴⁶, כמו שמחת פורים, ובאופן נעלה יותר משמחת פורים (שהיא במעמד ומצב ש"אכתי עבדי אחשוורוש אנן"⁴⁷) – יום הכפורים, בכ"ף הדמיון (לא לגרעיותא, כהפירוש הרגיל⁴⁸, אלא) למעלותא, כיון שהשמחה דיוהכ"פ היא בעילוי שלא בערך משמחת פורים.

ו. ועי"ז נעשים גם שאר עניני יוהכ"פ בתכלית השלימות:

לכל לראש – בנוגע לכל פרטי עבודת יוהכ"פ בבית המקדש ע"י כהן גדול בהיותו לבוש בכגדי כהונה, "לכבוד ולתפארת"⁴⁹ (אע"פ ששבעה ימים לפני"ז הי' צריך להתחיל כבר הלימוד והחינוך לעבודה⁵⁰, וכיון שענין זה נעשה

(42) ראה ברכות לד, ב. ב"ב עה, א. ויק"ד פ"ג, ג.

(43) ראה אגרות קודש כ"ק אדמו"ר שליט"א ח"ב ע' עו הערה 23. וש"נ.

(44) ישע"י נה, ו. וראה תניא אגה"ת ספ"ב.

(45) ע"ד האמור לעיל בנוגע לדחיית התענית מצד פקדונ – שדחייית התורה היא באופן שהתורה מתעלה לדרגא נעלית יותר.

(46) מגילה ז, ב.

(47) שם יד, א.

(48) תקו"ז תכ"א (נו, ב). וראה תו"א מג"א צה, סע"ד ואלך. ובכ"מ.

(49) תצוה כח, ב"מ.

(50) יומא יד, א. רמב"ם הל' עבודת יוהכ"פ פ"א ה"ה.

(35) מו"ק ט, א.

(36) פרש"י שם.

(37) שיש בו תוקף גדול יותר מהלכה סתם, כדאייתא במסכת בבא בתרא (קל, ב). – ולהעיר מהשייכות דמסכת בבא בתרא (בבא השלישית) לגאולה השלישית ולבית המקדש השלישי, כמובן מהמבואר בזה (ח"ג קצח, א) בענין ג' הכבות.

(38) בשלח טו, יז.

(39) נחמ"י ה, יו"ד.

(40) ולכן צריכה להיות השתדלות יתירה בימים אלה בנוגע לענין הצדקה – מרבים בצדקה – לספק צרכי התג לכל הזקוקים לא רק "די מחסורו", אלא גם באופן ד"לעשורו" (ראה בארוכה לקו"ש ח"ד ע' 369 ואילך).

(41) ובמכ"ש וק"ו בנוגע ליוהכ"פ שקדושתו גדולה מקדושת ר"ה – אחת בשנה.

ע"י ב"ד⁵¹, ה"י צריך כבר לפני⁵² להתקיים היעוד⁵² "ואשיבה שופטיך כבראשונה ויועציך ככתחלה".

זאת ועוד:

אודות ענינו של יוהכ"פ – איתא במשנה בסיום מסכת תענית⁵³: "ביום חתונתו זה מתן תורה", "יום הכפורים שניתנו בו לוחות האחרונות"⁵⁴.

[ויש לקשר זה עם התשובה דיוהכ"פ ששלמותה היא תשובה עילאה – כידוע⁵⁵ שתשובה עילאה קשורה עם לימוד התורה, יחוד פנימי, יחוד המוחין, שהשכל המשכיל והמושכל מתאחדים "ביחוד נפלא שאין יחוד כמוהו ולא כערכו נמצא כלל בגשמיות"⁵⁶].

וענין זה קשור גם עם שלילת התענית וענין השמחה: שלילת התענית – שמודגשת יותר בשייכות ללימוד התורה, כי, "מי שהוא בעל תורה (ובפרט כשתורתו אומנתו) חוטא ונענש בכפליים⁵⁷ כי מחמת חלישות התענית לא יוכל לעסוק בתורה כראוי"⁵⁸; וענין השמחה – שתשובה עילאה היא "בשמחה רבה" דוקא⁵⁹].

ומזה מובן שהשלמות של יוהכ"פ קשורה עם השלימות דמתן תורה – הן לוחות האחרונות, והן לוחות הראשונות, ביחד עם שברי לוחות⁶⁰, שיתגלו כולם (ג' ענינים) בביהמ"ק השלישי (והמשולש) ובקדש הקדשים (שכולל ג' קדושות),

ועד לתכלית השלימות דמתן-תורה – "תורה חדשה מאתי תצא"⁶¹, ומתחיל מההוראה (תורה) הראשונה של הקב"ה – שהגאולה האמיתית והשלימה צריכה להיות תיכף ומיד ממש, "לא עיכבן כהרף עין"⁶².

ז. והלימוד וההוראה מכהנ"ל⁶³ לכאו"א מישראל (אנשים נשים וטף) בנוגע למעשה בפועל:

(51) יומא יח, א. רמב"ם שם.

(52) ישעי' א, כו.

(53) להעיר מהרמזו על הסיום דכל עניני תעניות בימות המשיח: "כל הצומות האלו עתידים ליבטל לימות המשיח, ולא עוד אלא שהם עתידים להיות ימים טובים וימי ששון ושמחה, שנאמר כה אמר ה' צבאות צום וגו' יהי לבית יהודה לששון ולשמחה ולמועדים טובים והאמת והשלום אהבו" (רמב"ם סוף הלכות תעניות).

(54) פרש"י שם.

(55) תניא אגה"ס פ"ח ואילך.

(56) תניא פ"ה.

(57) נוסף לכך ש"כל היושב בתענית נקרא חוטא" (תענית יא, א).

(58) תניא אגה"ס פ"ג.

(59) שם פ"א.

(60) שבהם מודגש העילוי ד"יישר כחך ששברת" (שבת פז, א. וראה לקו"ש חכ"ו ע' 248 ואילך).

(61) ישעי' נא, ד. ויק"ר פ"ג, ג.

(62) מכילתא ופרש"י בא יב, מא.

(63) במכ"ש וק"ו מהצורך ללמוד הוראה אפילו מעניני העולם, כתורת הבעש"ט ("היום יום ט' אייר. ובכ"מ) שכל דבר שיהודי רואה או שומע הוא בהשגחה פרטית, ושייך אליו, לתכלית בריאתו, "אני נבראתי לשמש את קוניי" (סוף קידושין), שצריך ללמוד מזה הוראה בעבודתו לקנונו.

אם בכל השנה כולה צריכה להיות התשוקה והצפי לביאת המשיח באופן ד"אחכה לו בכל יום שיבוא"⁶⁴, שהפירוש בזה, שיבוא בכל יום, ובכל רגע ורגע מהיום – על אחת כמה וכמה שב"עת רצון" צריכה להיות תשוקה וצפי לביאת המשיח תיכף ומיד, ביתר שאת וביתר עוז.

ובהדגשה יתירה ב"עת רצון" דתשיעי בתשרי – לאחר כללות העבודה דחודש אלול בהענין ד"אני לדודי ודודי לי"⁶⁵ – שאז נרגשת יותר התשוקה והצפי להזמן שבו יהי ניכר הענין ד"אני לדודי ודודי לי" בפועל בגלוי, בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

וכאשר כל בני, אנשים נשים וטף, נמצאים במעמד ומצב של רצון ותשוקה וצפי לביאת המשיח,

– ובפרט שבאיזה מעמד ומצב שיהיו מונחים ("אין וואָס זיי זאָלן נאָר ליגן"), ובאיזה ענין שיהיו עסוקים במעשה דיבור ומחשבה, הרי, רצונם האמיתי והפנימי הוא כדבעי (כפס"ד הרמב"ם⁶⁶), כולל גם בנוגע להרצון והתשוקה והצפי לביאת המשיח –

בודאי שהקב"ה ממלא את רצונם של בני – להביא את הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו,

ולא עוד אלא שהקב"ה שמח למלא רצונם של בני, עד כדי כך, שכאשר שואלים "מאי עביד קוב"ה בההיא שעתא", המענה הוא: "קא חייך ואמר נצחוני בני נצחוני"⁶⁷, היינו, שהקב"ה שמח על כך שבני נותנים לו עצה ופס"ד לסיים את הגלות הארוך (לאחרי שכבר "כלו כל הקיצין") ולהביא את הגאולה האמיתית והשלימה.

ח. והעיקר – שלא ידחה הדבר לכמה זמן ח"ו, אלא יתקיים בפועל תיכף ומיד ממש, בתשיעי בתשרי שנת ה'תשנ"ב, שהרמז שלה "הי' תהא שנת נפלאות בה", "נפלאות בכל", "בכל מכל כל"⁶⁸,

הם * מברכים ברכת המזון**).

(* לאחר שגדלים מהגיל שבו יוצאים י"ח באמירת "ברוך רחמנא... מר' דהאי פיתא".
 (**) ומתוך הסיודור הפרטי שלהם – כטבעם של ילדים שרוחשים חביבות מיוחדת לדבר שלהם ("א' אייגענע זאך"). של נפשם האלקית, "חלק אלקה ממעל ממש", כפי שחודרת גם בגופם (כמדובר כמ"ט שכדאי ונוכח שלכל ילד וילדה יהיו סידור תהלים וכו' (שאר ספרי קודש, וכן קופת צדקה) שלהם).

64) עיקר הי"ב מ"ג העיקרים. וראה לקו"ש חכ"ג ע' 397 ואילך.

65) שה"ש ו, ג. וראה לקו"ת ראה לב, א ואילך. ובכ"מ.

66) הל' גירושין ספ"ב.

67) ב"מ נט, ב.

68) ברכת האבות (ראה ב"ב טז, סע"ב ואילך) – ששייכת גם לכאור"א מישראל, כמ"ש בברכת המזון: "כמו שברך את אבותינו אברהם יצחק ויעקב בכל מכל כל כן יברך אותנו" – כל אחד ואחת מישראל, אנשים נשים וטף (שגם

ובאופן שאין צורך ב"רמזים", כיון שמיד נפתחת הדלת ונכנס משיח צדקנו, ו"מראה באצבעו ואומר זה"⁶⁹, "הנה בא משיח", דוד מלכא משיחא, ויחד עמו זקנו ("זיין עלטער עלטער זיידע") דוד המלך, יחד עם משה רבינו, "גואל ראשון הוא גואל אחרון"⁷⁰, יחד עם המלאכים וכל פמליא של מעלה,

ולוקחים את כל בניי, "בנערינו ובזקנינו גו' בכנינו ובכנותינו"⁷¹, ומביאים אותם — "עם ענני שמיא"⁷² — לארצנו הקדושה, לירושלים עיר הקודש,

— מבלי להמתין לאמירת "לשנה הבאה בירושלים" [לאחרי אמירת "שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד", "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד" ג"פ, ו"ה' הוא האלקים" ז"פ] במוצאי יוהכ"פ, כיון שבאים לירושלים בערב יוהכ"פ⁷³ —

להר הקודש, לבית המקדש השלישי, עד לקדש הקדשים,

ושם (בקדש הקדשים) חוגגים את "יום חתונתו ויום שמחת לבו" (הנישואין דהקב"ה וכנס"י) — שלכן נקרא קודש הקדשים בשם "חדר המטות"⁷⁴, לפי שבו נעשים "ישראל וקוב"ה כולא חד"⁷⁵ ממש, היינו, לא רק באופן של ראי', כמ"ש⁷⁶ "והיו עיניך רואות את מוריך", אלא באופן שנעשים חד ממש, "אחד באחד יגשו"⁷⁷, ועד ש"והיו לבשר אחד"⁷⁸,

ומזה נמשך גם בכל העולם⁷⁹ — שנעשה דירה לו ית' בתחתונים⁸⁰, שענינה של "דירה" (כמבואר בדרושי חסידות⁸¹) שבה מתגלה בעל הדירה בכל עצמותו, וגם באופן שאינו זקוק ללבושים [ואדרבה: ענין היחוד ד"והיו לבשר אחד" צ"ל בלא לבושים דוקא, ולא באופן ש"הוא בבגדו והיא בכגדה"⁸²], כמ"ש⁷⁶ "לא יכנף עוד מוריך", "שלא יתכסה ממך בכנף ולבוש"⁸³, כך, שגם בכל העולם נעשה המעמד ומצב ד"והיו לבשר אחד" — שה"אחד" חודר

69 ראה תענית בסופה. שמו"ר ספכ"ג. פרש"י בשלה טו, ב.

70 ראה לקו"ש ח"א ע' 8 ואילך. וש"נ.

71 בא י"ד, ט.

72 דניאל ז, יג. וראה סנהדרין צח, א.

73 ע"ד פירוש כ"ק מו"ח אדמו"ר שבאים לירושלים תיכף ומיד, ובנוילא נמצאים כבר לשנה הבאה בירושלים (ראה סה"ש תש"ה ריש ע' 83).

74 מלכים ב' יא, ב ובפרש"י.

75 ראה זח"ג עג, א.

76 ישעי' ל, כ. וראה תניא פל"ו.

77 איוב מא, ח.

78 בראשית ב, כד.

79 כיון שבקדש הקדשים נמצאת ה"אבן שתי" ש"ממנה הושתת כל העולם" (יומא נד, ב).

80 ראה תנחומא נשא טז. ועוד. תניא שם. ובכ"מ.

81 ראה סה"מ מלוקט ח"ב ע' רמא. וש"נ.

82 ראה כתובות מה, א.

83 תניא שם.

(“נעמט דורך”) את ה”בשר” של יש הנברא והנוצר והנעשה, להיות לאחדים עם היש האמיתי⁸⁴.

ט. ועוד לפני שחוגגים בבית המקדש את יום העשירי בתשרי, אוכלים בביהמ”ק⁸⁵ את הסעודה דתשיעי בתשרי שמתכוננים לאכול עתה, – הן הסעודה הראשונה (אצל אלה שיאכלו עתה שתי סעודות), והן (ובעיקר) הסעודה המפסקת⁸⁶ (שסמוכה לעשירי, ולכן מודגש בה בעיקר העילוי ד”האוכל ושותה בתשיעי”) –

ובסעודה זו אוכלים ושותים (לא רק דגים ובשר ויין סתם, אלא) את הלוינתן ושור הבר ויין המשומר,

ונעשית סעודה והתוועדות חסידית (“אָ חסידישע סעודה מיט אַ חסידישן פאַרבריינגען”) בראשותו של נשיא דורנו,

– ביחד עם רבותינו נשיאינו שלפניו שהוא ממלא מקומם: אביו – שהוא בנו יחידו וממלא מקומו; זקנו⁸⁷ (שאביו הי’ ממלא מקומו) – שהנהגתו היתה באופן ד”לכתחילה⁸⁸ אריבער⁸⁹; אבי זקנו – שנקרא צמח צדק⁹⁰, ב’ שמות שבהם נקרא משיח צדקנו; וזקן זקנו – אדמו”ר האמצעי, ששמו “דובער”, שענינו של “דוב”⁹¹ ש”מסורבל בבשר”⁹², שמורה על המשכת כל הענינים בגשמיות (בבשר, ומסורבל בבשר) דוקא⁹³ –

וממשיכים בעריכת הסעודה וההתוועדות (“מען ציט איר אַריין”) גם לאחר הזמן⁹⁴ – בהיתר – בחנוכת ביהמ”ק השלישי (“ביום חתונתו (י”הכ”פ) וביום שמחת לבו, זה בנין בית המקדש”),

כך וכך (כפתגמו: “די וועלט זאָגט כו”) ואעפ”כ מתנהג אחרת, אלא יתירה מזה, שגם העולם מצד עצמו סבור שצ”ל “מלכתחילה אריבער”.

90) ע”ש ספריו – שאלות ותשובות ופסקי דינים בעניני הלכה במעשה בפועל.

91) כולל ובמיוחד “בער” – כפי שנקרא בלע”ז, שחודר גם בלשונות דשבעים אומות, ובאופן שנעשים תיבה אחת – “דובער”.

92) ראה מגילה יא, רע”א. וש”נ.

93) כולל גם בנדוד”ד – הסעודה בבשר, ועד לאופן דמסורבל בבשר, ומסורבל בשאר עניני הסעודה, דגים ויין.

94) ככל סעודה חסידית שאם התחילו בה בשעה המתורת (ועאכו”כ בנדוד”ד, שישנו ציווי על עריכת הסעודה, ובאופן ד”כפלים לתושי””, “כפי שיעור ב’ ימים”), ממשיכים בה גם לאחר שמיגיע זמן התפלה שלאחרי (ראה שו”ע אדה”ז או”ח סרע”א ס”ט).

84) ראה ביאהו”ז לאדהאמ”צ בשלח מג, ג. ובכ”מ.

85) כמו הכהנים שמקום אכילתם העיקרית, אכילת קדשים, הוא בבית המקדש. וגדולה מזו מצינו, שאכלו ושתו אפילו ב”הדר המטות”, “בית עליית קדשי הקדשים” – כשהוצרכו להתחבא שם מפני גזירת המלכות (מ”ב שם), ובמילא הוכרחו גם לאכול ולשתות שם.

86) אלא, שאם לא יצטרכו לצום (כנ”ל ס”ה), וכדלקמן בפנים) – לא תהי’ זו סעודה שמפסקת בין אכילה ושת”י לצום.

87) שיום ההילולא שלו ב”ג – “אחד” – בתשרי.

88) ראה אגרות-קודש אדמו”ר מוהרי”צ ח”א ע’ תריז.

89) כולל גם בנוגע להפעולה בעולם – לשנות את העולם שגם הוא יתנהג באופן ד”לכתחילה אריבער”, ולא רק באופן שהעולם מצד עצמו סבור

ובסיומה של הסעודה – "לאחר שאוכלין ושותין נותנין .. כוס של ברכה .. אומר לו לדוד (דוד מלכא משיחא) טול וברך, אומר להן אני אברך ולי נאה לברך"⁹⁵,

והברכה היא "ברוך .. שאכלנו משלו", שזוהי הברכה לבעל הבית ("אורח מברך כדי שיברך בעל הבית"⁹⁶), הקב"ה, הבעה"ב דכל העולם כולו, שבכחו וביכלתו⁹⁷ מתהווה מאין ליש ברגע זה⁹⁸ ה"שטענדער" והספרים וכל הענינים, ועאכו"כ כאו"א מבנ"י וכל בני".

י. ויה"ר שתהי' תכלית השלימות דתשיעי בתשרי ודעשירי בתשרי (וגם השלימות דעשירי כפי שהוא בתשיעי),

וכן תכלית השלימות דכללות ענינו של חודש תשרי: "תשרי ותשבוק ותכפר על חובי עמך"⁹⁹, ביטול כל הענינים הבלתי־רצויים דסיבת הגלות, ובמילא בטל הגלות ובאה הגאולה האמיתית והשלימה,

ועי"ז נעשית גם העלי' דכל הזמנים ודכל המקומות, ועאכו"כ העלי' דכאו"א מבנ"י וכללות בני", וכל עניני הבירורים שנעשו ע"י "מעשינו ועבודתינו" שמתעלים למעלה,

ובלשון הכתוב בפרשת השבוע: "האזינו השמים גו' ותשמע הארץ"¹⁰⁰, "קרוב (האזינו מקרוב) לשמים ורחוק (תשמע מרחוק) מן הארץ"¹⁰¹, היינו, שכאו"א מישראל, בהיותו נשמה בגוף בריא וחזק, ככל רמ"ח אברים ושס"ה גידים¹⁰², ה"ה במעמד ומצב ש"קרוב לשמים ורחוק מן הארץ",

ולאחרי העלי', שזהו"ע הרצוא, נעשה השוב – ההמשכה וההתגלות למטה דוקא, בעוה"ז הגשמי שאין תחתון למטה ממנו, שנעשה דירה לו ית' בתחתונים, היינו, שהקב"ה אינו באופן של הבדלה למעלה, "אויבערשטער", אלא באופן שנמצא למטה דוקא, שזהו הסימן על הדירה שבה מתגלה בכל עצמותו, ובה מתאחד עם בני" באופן דכולא חד ממש (כנ"ל ס"ח).

ועוד והוא העיקר – שברגע זה הולכים לגאולה האמיתית והשלימה מתוך ריקוד הכי גדול וניגון הכי שמח, ולאח"ז הסעודה הכי גדולה, תיכף ומיד ממש.

101) ראה ספרי עה"פ.

102) ובהוספה אצל נשים, שמספר האברים והגידים מרובה יותר (ראה בכורות מה, א). – ולהעיר, שההוספה אצל נשים קשורה עם המעמד ומצב דלעתיד לבוא ש"נקבה תסובב גבר" (ירמי לא, כא. וראה לקו"ת שה"ש טו, ג. ובכ"מ).

95) פסחים ק"ט, ב.

96) ברכות מו, א.

97) ראה תניא אגה"ק ס"ב.

98) ראה שם שעה"ה"א פ"א.

99) ויק"ר פכ"ט, ח.

100) ר"פ האינינו.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א התחיל לנגן ניגון הקפות לאביו הרלוי"צ ז"ל.
אח"כ חילק כ"ק אדמו"ר שליט"א לכל הנוכחים שטר של דולר ליתן
לצדקה].

